

Livet - en holdsport for individualister

De unge får skyld får meget: De zapper og kan ikke fordybe sig. Det er en behagelig undskyldning for idrætsklubber med faldende medlemstal - men den holder ikke.

Af Allan Levann, Cand.mag. i idræt og dansk, direktør i High Performance Institute

Badminton,- tennis,- og bordtennistrænere har det svært med de unge i disse dage. Artikler her i avisen har i de seneste dage fortalt om en regulær masseflugt: Over halvdelen af de 18-25-årige har kastet ketcherne fra sig siden midten af 1990'erne.

For trænere og klubledere er det fristende at gribe til standardforklaringerne: De unge er blevet zappere, tv-kulturen har gjort dem umulige at fastholde, og de har mistet evnen til at fordybe sig i længere tid ad gangen. Det passer bare ikke.

De unge er måske bedre end nogensinde til at fordybe sig, hvis det ord dækker evnen til at give sig helt hen, lade sig fange og opsuge og investere sit engagement. Men de er samtidig blevet langt mere kritiske og selektive end tidligere. De vil have noget igen. De vil have mulighed for at udfolde sig som hele mennesker, og de vil have kvalificeret modspil, både fra holdkammerater og trænere.

Det er med andre ord ikke nok for en badmintonklub at have net og baner – den skal også have de fysiske og sociale rammer, som giver børn og unge fornemmelsen af at høre til, at blive optaget i et fællesskab, at udfylde en rolle, at blive taget alvorligt. Og klubben skal tilbyde en træning tilpasset den enkelte spiller. Er det for store krav at stille? Muligvis, men lederne må indstille sig på dem eller lukke. Det samme må i øvrigt gøre sig gældende på de arbejdspladser, som gør sig håb om at ansætte den samme generation af unge om få år.

Jeg har selv to børn på 12 og 15 år, og deres meldinger er klare. De har selv ”zappet” en tid. Ville gå til badminton og tennis, men faldt hurtigt fra igen med skuffede forventninger. ”Vi gider altså ikke gå et sted, hvor træneren er dårlig, og det eneste, klubben tilbyder, er en bane at spille på”. I dag dyrker de dans, aerobic og kampsport. De søger holdet, på samme måde som børn og unge altid har søgt de gode, sociale sammenhænge. Det paradoksale er, at holdspillerne i dag *samtidig* er individualister. De vil være med, men på egne præmisser – de vil ikke presses ind i kolde skabeloner og systemer.

Der er en slående symmetri mellem disse meldinger og de første konklusioner fra en rapport om, hvad landets virksomheder i fremtiden må gøre for at tiltrække og fastholde de rigtige medarbejdere. Rapporten ”Den Attraktive Virksomhed” bliver offentliggjort den 2. april, og dele af den er allerede tilgængelige. Her fortæller 1008 unge mellem 22 og 29 år, hvordan de selv har lyst til at arbejde, og hvilke krav de stiller til virksomhederne.

Deres udsagn understreger, at det sociale miljø på arbejdspladsen er altafgørende. Faktisk er det den faktor, som de fleste unge tillægger størst vægt, når de skal vælge virksomhed. 52 procent siger, at det har ”stor betydning” at arbejde i grupper og netværk. Men samtidig vil de have mulighed for at forfølge et personligt projekt. Det betyder langt mindre for dem, om deres arbejdsplads hedder Lego, A.P. Møller eller Novo Nordisk. Det væsentlige er, at de får mulighed for at lære, udvikle sig, gøre en forskel og får det kvalificerede modspil.

I badminton er det ikke spor sjovt at tabe 0-15, 0-15 hver gang. Men det er mindst lige så kedeligt at vinde 15-0, 15-0 hver eneste gang. Og det er ”døden” ikke at have en træner, som kan hjælpe med at udvikle talentet. I klubverdenen rygtes det hurtigt, hvor der er sjovest at være, og hvor trænerne er bedst. Mit gæt er, at det samme vil ske på arbejdsmarkedet i de kommende år. De unge vil søge kompetencen og de frugtbare miljøer. De vil lede efter det sted, hvor de selv kan efterlade fodaftryk og være med til at præge og skabe udviklingen.

For virksomhederne vil *brand*, dvs. varemærke og image, stadig være vigtigt. Men når det gælder om at tiltrække de unge, vil image især handle om de faktorer, jeg har nævnt her. I nogle brancher bliver budskabet allerede hørt. De kreative fag har altid levet af at behandle hver eneste udøvende som individ. Teatret, orkestrene, balletten har ganske enkelt været nødt til at udvikle en dualitet, hvor systemerne skaber rammer og tryghed, men hvor hensynet til og dyrkningen af det enkelte menneskes muligheder er hele forudsætningen for succes.

Det er ikke mindst for at dele ud af de indhøstede erfaringer, at det Kongelige Teater den 2. april lægger hus til konferencen ”Den Attraktive Virksomhed”. På scenen er blandt andre operachef Kasper Holten og teaterinstruktør Peter Langdal. Mellem rapportfremlæggelse og erhvervsdebat vil de give deres egne bud på, hvordan det kan lykkes at fange og fastholde de unge.

Hvis ikke topledere og personalechefer lytter, vil de om få år stå i samme situation som badmintontrænerne i dag: De vil have baner, ketchere og måske et hold alene af *old boys* – men ingen spillere i den alder, som udvikler nye slag og sørger for, at fjerbolden også i morgen kommer helt over nettet.